Lietas arhīva Nr. CA-0011-21/9
ECLI:LV:VAT:2021:1115.C29390217.15.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2021.gada 15.novembrī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese-referente E. Sudāre
tiesneses R. Liepiņa un Dz. Apine

rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. C/ (/pers. D/ tiesību un saistību pārņēmēja) prasībā par dzīvojamās telpas īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īrnieka, kā arī kopā ar viņu dzīvojošo personu izlikšanu no dzīvojamās telpas** pret /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/ **un /pers. E/ pretprasībā pret /pers. D/ par dzīvojamās telpas īres līguma ierakstīšanu zemesgrāmatā, tiesību atzīšanu uz morālo kaitējumu un mantisko zaudējumu kompensācijas saņemšanu** prasītāja prettiesisko darbību dēļ sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 21.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 29.martā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā ierosināta civillieta /pers. D/ prasībā par dzīvojamās telpas īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īrnieka, kā arī kopā ar viņu dzīvojošo personu izlikšanu no dzīvojamās telpas. Prasītājs lūdz atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža 2013.gada 1.jūnija īres līgumu, kā arī 2014.gada 1.janvāra, 2014.gada 4.novembra un 2015.gada 3.novembra dzīvojamās telpas īres līguma grozījumus starp /pers. E/ un /pers. F/ par dzīvokļa /adrese A/, izīrēšanu; izlikt /pers. E/, /pers. F/, /pers. P/, /pers. I/, /pers. H/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, un /pers. N/, līdz ar citām īres līgumā norādītajām un nenorādītām personām un viņiem piederošajām mantām no dzīvokļa /adrese A/, bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs ir /adrese/ esošā nekustamā īpašuma īpašnieks. Īpašums iegūts tiesu izpildītāja rīkotajā izsolē. 2016.gada 21.jūnija Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas lēmums par izsoles akta apstiprināšanu stājies likumīgā spēkā 2016.gada 13.oktobrī. Minētajā lietā pēc sūdzības izskatīšanas ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 13.oktobra lēmumu ir nolemts noraidīt individuālā komersanta /Nosaukums/ un /pers. E/ blakus sūdzību.

Iepriekš minētās sūdzības pamatā bija argumenti, kas ir pretrunā ar vēlāk iesniegtajiem īres līgumiem. Parādnieki piedziņas procesā nav snieguši informāciju tiesu izpildītājam par to, ka nekustamais īpašums ir apgrūtināts ar īres tiesībām. Blakus sūdzībā tika uzsvērts, ka Vidzemes priekšpilsētas tiesa nav ņēmusi vērā to, ka /pers. E/ piederošajam nekustamajam īpašumam ir nostiprināta ķīlas atzīme par labu /pers. P/, kas ir piemērota civillietā par 10200 *euro* uzturlīdzekļu parāda piedziņu. Otrs pamats ir vērsts uz Valsts ieņēmumu dienesta iespējamo prettiesisko rīcību. Trešais pamats, kas visprecīzāk ataino faktisko situāciju, ir tas, ka /pers. E/ ir septiņi bērni un dzīvoklis /adrese/, uz kuru tiek vērsta piedziņa, ir bērnu vienīgā dzīvesvieta. Minētais norāda, ka gan /pers. E/, gan /pers. P/ ar saviem bērniem dzīvo nekustamajā īpašumā.

Pamatojoties uz Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu daļā par ievešanu valdījumā, minētais īpašums būtu jāatbrīvo, taču lai sarežģītu ievešanu valdījumā, tika iesniegts īres līgums ar papildinājumiem, kas sūdzības izskatīšanas gaitā vispār netika pieminēts. Prasītāja ieskatā atbildētāji nav bijuši godprātīgi gan pret tiesu, gan pret tiesu izpildītāju. Iespējams, tas norāda, ka /pers. P/ sniegtā informācija civillietā par uzturlīdzekļu piedziņu un iespējamie /pers. E/ paskaidrojumi šajā lietā ir pretrunā ar faktiskajiem lietas apstākļiem, tai skaitā ar civillietā Nr.CA-3321-16/21 konstatēto. Apstiprinoties šiem apstākļiem, tiesai ir pamats pieņemt blakus lēmumu par konstatētajiem pārkāpumiem un piemērot procesuālas sankcijas, tai skaitā civillietā par uzturlīdzekļu piedziņu.

/pers. F/ nosūtīja prasītājam vēstuli par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu tikai pēc Rīgas apgabaltiesas lēmuma stāšanās spēkā un izpildraksta izsniegšanas. Tas norāda, ka viņa arī dzīvo /adrese A/, kaut gan tajā nekad nav deklarējusies.

2016.gada 14.decembrī zvērināta tiesu izpildītāja A.Kalniņa sastādīja aktu Nr.00303/074/2016- AKT ar ko izpildu darbību par ievešanu valdījumā atlika, jo neviens nebija mājās. Pamats Civilprocesa likuma 620.^{7}pants. Ņemot vērā, ka tika saņemts īres līgums, kas ir par šķērsli ievešanai valdījumā, izpildu lietvedība tika izbeigta bez izpildes, jo šo strīdu ir jārisina tiesā, kas ir par pamatu šī prasības pieteikuma iesniegšanai.

Prasītājs uzskata, ka 2013.gada 1.jūnija īres līgums, 2014.gada 1.janvāra dzīvojamās telpas īres līguma grozījumi, 2014.gada 4.novembra dzīvojamās telpas īres līguma grozījumi un 2015.gada 3.novembra dzīvojamās telpas īres līguma grozījumi ir fiktīvi. Tie sastādīti ar atpakaļejošu datumu, tikai pēc piedziņas vēršanas un tikai izskata pēc. Prasītājs nekustamo īpašumu ieguva publiskā izsolē. Ne līdz izsolei, ne laikā līdz izsoles apstiprināšanai tiesā nekādas tiesības attiecībā uz nekustamo īpašumu pieteiktas netika. Pēc prasītāja rīcībā esošās informācijas Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā līdz šim nav saņemta informācija par nekustamā īpašuma izīrēšanu.

No nekustamā īpašuma nodalījuma noraksta izriet, ka starp /pers. E/ un kredītiestādi AS "Aizkraukles banka" 2004.gada 21.oktobrī ir noslēgti divi līgumi - kredīta līgums Nr.11790 un ķīlas līgums Nr.11790/01, kuri bija spēkā līdz 2016.gada 13.oktobrim, jo zemesgrāmatā nav atzīmes par to dzēšanu. No zemesgrāmatas izdrukas redzams, ka nekustamajam īpašumam tika ierakstītas aizlieguma atzīmes - bez rakstiskas piekrišanas nekustamu īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. No minētā aizlieguma izriet, ka /pers. E/ nebija nekāda tiesiska pamata slēgt īres līgumus par nekustamā īpašuma izīrēšanu 2013.gadā un tādā veidā apgrūtināt nekustamo īpašumu ar lietu tiesībām.

Kā tas redzams no 2017.gada 10.februāra zvērināta tiesu izpildītāja atbildes prasītājam, tiesu izpildītāja /pers./ lietvedībā nav iesniegts nekustamā īpašuma /adrese B/, īres līgums.

Prasītājs uzskata, ka īres līguma un to grozījumu noslēgšanas mērķis nekad nav bijis

faktisku īres attiecību nodibināšana. Ievērojot, ka prasītājs ir ieguvis īpašuma tiesības uz dzīvokli un vēlējās iegūt arī pilnu valdījumu, atbildētājs centies apgrūtināt tā tiesības, nodrošinot atbildētājiem iespēju arī turpmāk izmantot dzīvokli un liegt prasītājam tiesības izmantot publiskā izsolē iegādātu nekustamo īpašumu pēc saviem ieskatiem. Ievērojot to, prasītājs uzskata, ka īres līgums un tā grozījumi ir spēkā neesoši un prasības apmierināšanas gadījumā nevienam no atbildētājiem nav jebkādu likumisku tiesību atrasties nekustamajā īpašumā tāpat kā /pers. E/, kurš ir zaudējis savas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu.

Tā kā apstrīdētais īres līgums ir atzīstams par šķietamu dalījumu, kas nerada tiesiskas sekas, prasītājam nav pamata piemērot likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.panta noteikumus. Turklāt, judikatūrā ir atzīts, ka atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2.panta otrajai daļai dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības. Minētais norāda uz to, ka īres līgumos norādītajām un it kā iemitinātajām personām /pers. P/, /pers. I/, /pers. H/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/ arī nav tiesiska pamata atrasties nekustamajā īpašumā.

Prasītājs papildus norāda, ka uzskata īres līgumu par fiktīvu, tādēļ uz to nav attiecināmi likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.panta noteikumi par saistību pāreju.

Neskatoties uz to, ka īres līgums nav ierakstīts zemesgrāmatā un ņemot vērā likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.panta nosacījumus, prasītājs uzskata, ka atbildētāju noslēgtais īres līgums ir radījis īpašuma apgrūtinājumu (Civillikuma 1082.pants). Turklāt lietā nav pierādījumu, ka atbildētāji būtu saņēmuši kreditora rakstveida piekrišanu īpašuma apgrūtināšanai. Tas norāda to, ka šāda piekrišana nav sniegta.

Prasītājs uzskata, ka /pers. E/ rīcība, slēdzot īres līgumu un to grozījumus, tai skaitā par savas bērna mātes un, iespējams, savu nepilngadīgo bērnu iemitināšanu viņu jau esošajā dzīves vietā pretēji nodibinātajam aizliegumam, ir pretējs Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam. Tā kā aizliegums apgrūtināt nekustamo īpašumu ir nostiprināts arī zemesgrāmatā, informācija par to ir pieejama arī darījuma pusēm. Līdz ar to arī /pers. F/ nevar aizbildināties ar nezināšanu par noteikto apgrūtinājumu. Minētais apstākļu kopums dod pamatu uzskatīt, ka arī /pers. F/ bija zināms dzīvokļa ieķīlāšanas fakts un ar to saistītie aizliegumi. Līdz ar to ir pamats secināt, ka abi atbildētāji nerīkojas labā ticībā.

Secināms, ka arī īres maksa ir noteikta tikai izskata pēc tikai lai pieviltu prasītāju un radītu šķietamību par īres attiecību pastāvēšanu. Turklāt īres līgumā ir ietvertas atziņas, kas varētu būt vēl par pamatu ieguldījuma atprasīšanai. Tas arī ir pretrunā ar kreditoru aizliegumu un veselo saprātu.

Nav iedomājama situācija, ka /pers. E/ bērni un bērnu māte, dzīvojot strīdus dzīvoklī, būtu veikuši nekustamā īpašuma uzlabojumus - remontus, iegādājušies mēbeles un veikuši citas darbības. Šajā nekustamajā īpašumā šīs vērtības būtu atzīstamas par īrnieku īpašumu vai atsevišķo mantu uz ko nevar vērst piedziņu. Šie noteikumi liedz tiesu izpildītājam veikt kustamas mantas apķīlājumu, kas ir pretrunā ar dzīvē gūtajiem novērojumiem par kopdzīvi un vecāku un bērnu attiecībām. Citu iespējamo personu pieminēšana īres līguma noteikumos ir vērsta tikai uz lietas sarežģīšanu un šķietamu bērnu tiesību aizskaršanu - manipuācija ar bērnu datiem.

Ievērojot Civillikuma 1438.pantā ietvertās normas satura skaidrojumu, judikatūrā ir atzīts, ka šķietams darījums nevar radīt tiesiskas sekas, tāpēc tas atzīstams par nederīgu jeb absolūti spēkā neesošu no noslēgšanas brīža. Tikai tāda darbība ir atzīstama par tiesisku, kas ir atļautā kārtībā un labā ticībā izdarīta tiesiska darbība (Civillikuma 1.pants, 1403.pants).

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 2.panta otrā daļa nosaka, ka dzīvojamās telpas lietošanas vienīgais pamats īrniekam vai apakšīrniekam ir dzīvojamās telpas īres vai apakšīres līgums.

Atzīstot īres līgumu par spēkā neesošu, atbildētāju atrašanās prasītājam piederošajā strīdus īpašumā ir bez tiesiska pamata un atbildētāji ir izliekami no nekustamā īpašuma.

Par atbildētājiem ir atzīstamas visas personas, kas norādītas īres līgumos un ir deklarētas strīdus dzīves vietā.

Prasītāja apgādībā arī atrodas nepilngadīgs bērns. Nekustamais īpašums tika iegādāts ar nolūku, lai tajā varētu dzīvot prasītāja dēls. Minētais norāda uz to, ka atbildētāju rīcība skar arī prasītāja bērna intereses. Bērna interešu nodrošināšanas nolūkā prasītājs lūdz izskatīt šo lietu ārpus kārtas.

Prasība pamatota uz Civillikuma 927., 1438.pantu, 1415.pantu, 1438.pantu.

2018.gada 23.februārī tiesā saņemti prasības pieteikuma grozījumi un papildinājumi.

Norādīts, ka 2017.gada 14.novembrī ir izbeigusies /pers. I/ uzturēšanās /pers. P/ un /pers. E/ audžuģimenē, jo ir stājies spēkā spriedums par adopcijas apstiprināšanu. Līdz ar to prasība daļā par /pers. I/ izlikšanu ir atsaucama, jo viņa aiziešanai un viņam piederošo mantu aizvešanai jānotiek uz cita likumīgā spēkā stājušos sprieduma pamata.

Kopš prasītājs 2017.gada 27.februārī vērsās ar prasības pieteikumu, /vārds/un/vai /pers. P/ dzīvoklī /adrese A/ no jauna ir piedeklarējuši vēl vienu nepilngadīgu personu /pers. O/. Prasītājs lūdz tiesu prasības pieteikumā prasības daļu papildināt ar vēl vienu izliekamo personu /pers. O/.

Norādot uz ierakstiem zemesgrāmatā secināts, ka atbildētājam /pers. E/ saskaņā ar Civilprocesa likuma 601.pantu tā vēsturiskajā redakcijā bija pienākums tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā paziņot un iesniegt nomas vai īres līgumu kopijas, uzrādot to oriģinālus. Tāpat Civilprocesa likuma 601.pants tā vēsturiskajā redakcijā noteica, ka līgumi, kurus par nekustamo īpašumu parādnieks noslēgs pēc tam, kad zemesgrāmatā izdarīta piedziņas atzīme, nav spēkā attiecībā uz piedzinēju un nekustamā īpašuma pircēju izsolē.

Iepriekšpaustā sakarā 2013.gada 1.jūnija īres līgums un tā pēcāk noslēgtie grozījumi starp /pers. E/ un /pers. F/ par dzīvokļa izīrēšanu ir atzīstami par spēkā neesošiem no noslēgšanas brīža.

Prasītājs lūdz tiesu, prasības pieteikumā vārdu "izlikšana" papildināt ar vārdiem "ievešana valdījumā".

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 112., 116. un 129.pantu, lūgts grozīt sākotnējo prasības pieteikumu un pieņemt spriedumu, ar kuru ievest /pers. D/ valdījumā un izlikt /pers. E/, /pers. F/, /pers. P/, /pers. H/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/, līdz ar citām īres līgumā norādītajām un nenorādītām personām un viņiem piederošajām mantām no dzīvokļa /adrese A/, bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas.

2017.gada 27.aprīlī tiesā saņemti /pers. F/, /pers. E/ un /pers. P/ paskaidrojumi.

Visos paskaidrojumos identiski norādīts, ka atbildētāji prasību neatzīst. Nepiekrīt prasības pieteikumā paustajam argumentam, ka īres līgums kopā ar grozījumiem ir noslēgts tikai izskata pēc. Īres līgums starp /pers. F/ un /pers. E/ tika noslēgts īres tiesisko attiecību nodibināšanai un dzīvesvietas nodrošināšanai /pers. F/ ģimenes locekļiem.

Līgums ir tiesīgi noslēgts un atbilst likuma "Par dzīvojāmo telpu īri" prasībām. Tas likumā noteiktajā kārtībā nav izbeigts, tātad /pers. F/ kopā ar mazbērniem un viņu māti /pers. P/ dzīvo dzīvoklī /adrese A/, uz tiesiska pamata. Īres līguma noslēgšana pati par sevi nav atzīstama par neatļautu vai nepieklājīgu darbību, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, un nevar atzīt par neatļautu un nepieklājīgu izīrētāja/īrnieka darbību, kuru mērķis ir nodot/pieņemt dzīvokli lietošanā saskaņā ar noslēgto īres līgumu. Likumā paredzēto tiesību izmantošana nav atzīstama par neatļautu darbību.

/pers. F/ neliedz prasītājam lietot viņam piederošo dzīvokli /adrese A/. Viņam ir iespēja jebkurā laikā iekļūt dzīvoklī un dzīvot tajā, taču viņš to nevēlas. 2017.gada novembrī /pers. F/ nosūtīja prasītājam rakstveida paziņojumu par īres tiesisko attiecību pastāvēšanu, lūdzot viņu nosūtīt viņai savus rekvizītus īres maksas samaksai. Diemžēl paziņojums no prasītāja puses atstāts bez ievērības.

Ņemot vērā, ka /pers. F/ savlaicīgi maksāja īres maksu iepriekšējam dzīvokļa īpašniekam, bet prasītājs atteicies saņemt no viņas īres maksu, uzskata, ka lietošanas tiesību izbeigšanai nav pamata, kā arī nav pamata īres līguma atzīšanai par spēkā neesošu. Līdz ar to lūgts tiesu prasītāja prasību pilnībā noraidīt.

2018.gada 11.aprīlī tiesā saņemts /pers. E/ pretprasības pieteikums, kura papildinājums iesniegts tiesā 2018.gada 10.maijā. Pretprasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.pantu jaunajam nekustamā īpašuma īpašniekam jāatzīst par saistošiem iepriekšējā īpašnieka noslēgtie dzīvojamās telpas īres līgumi. Līdz ar to prasītājam kā dzīvokļa /adrese A/ jaunajam īpašniekam ir saistošs iepriekšējā īpašnieka 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais Dzīvojamo telpu īres līgums kopā ar tā 2014.gada 1.janvāra, 2014.gada 4.novembra, 2015.gada 3.novembra grozījumiem. Īres līgumā 7.punktā noteikts, ka par dzīvokļa lietošanu īrnieks apņemas maksāt izīrētājam īres maksu 20 latu apmērā mēnesī.

2016.gada 10.novembrī atbildētāja /pers. F/ nosūtīja prasītājam vēstuli, kurā informēja, ka dzīvoklis /adrese/, tiek izīrēts viņai kopā ar ģimenes locekļiem (t.sk. nepilngadīgām personām), pamatojoties īres līgumu, kas noslēgts ar iepriekšējo īpašnieku. Tāpat vēstulē lūgts nosūtīt viņai konta numuru (rekvizītus) īres maksas samaksai īres līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā.

Prasītājs uz /pers. F/ vēstuli nav atbildējis. Tādējādi secināms, ka viņš nepamatoti ir atteicies saņemt no /pers. F/ īres maksu. Līdz ar to lūdz tiesu uzlikt prasītājam pienākumu norādīt atbildētājai /pers. F/ savus rekvizītus īres maksas samaksai.

Zemesgrāmatu likuma 31.pantā ir noteikts, ka nodalījumā ieraksta visas uz nekustamu īpašumu nostiprināmās tiesības, tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus, tāpat arī šo tiesību, nodrošinājumu un aprobežojumu pārgrozījumus un dzēsumu.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 44.pantu ierakstu veidā uz nekustamu īpašumu nostiprina tiesības, kam pamatā ir tiesisks darījums, tiesas spriedums vai lēmums vai administratīvu iestāžu akts vai kas pastāv uz paša likuma (5. p.) pamata; tāpat nostiprina minēto tiesību pārgrozījumus un dzēsumu. Atzīmju veidā nostiprina tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus. Īres tiesība kā saistību tiesība var tikt nostiprināta zemesgrāmatā, jo tā attiecas uz Zemesgrāmatu likuma 31. un 44.pantā minētajām tiesībām, kurām ir sakars ar nekustamo īpašumu.

Pretprasības iesniedzējs uzskata, ka īres līguma ierakstīšana zemesgrāmatā Civillikuma 1477.panta izpratnē ir nepieciešama, jo tā rada svarīgas tiesiskas sekas visām īres tiesiskajās attiecībās iesaistītajām pusēm, tostarp iegūst saistošu spēku attiecībā pret trešajām personām.

Civillikuma 2126.pants noteic, ka, ierakstot nomas vai īres līgumu zemesgrāmatā, nomnieks vai īrnieks iegūst lietu tiesību, kas ir spēkā arī pret trešajām personām.

Zemesgrāmatā var reģistrēt dzīvokļa īres līgumu ar īpašnieka piekrišanu. Tas tiek darīts, lai visas trešās personas (piemēram, dzīvokļa potenciālie pircēji vai bankas) zinātu, ka dzīvoklis ir apgrūtināts ar likumīga īrnieka klātbūtni. Tādā gadījumā gan īrnieks, gan īrnieka ģimenes locekļi ir droši pasargāti no prettiesiskas izlikšanas. Īres līguma ierakstīšana zemesgrāmatā ir svarīga arī dzīvojamo telpu izīrētājam, lai nerastos strīdu par īres maksas apmēru un citiem darījuma nosacījumiem, jo zemesgrāmatas ierakstiem ir publiska ticamība. Jāņem vērā arī tas, ka dzīvoklī /adrese A/, dzīvo septiņi bērni, citas dzīves vietas bērniem nav. Līdz ar to īres līguma ierakstīšana zemesgrāmatā ir bērnu interesēs.

/pers. E/ ar /pers. F/ jau 2013.gada jūnijā vienojušies par īres līguma ierakstīšanu zemesgrāmatā, bet atlikuši to uz vēlāku laiku, jo /pers. E/ strādāja par tālbraucēju un viņam nebija laika nokārtot šo jautājumu pie notāra.

Pretprasības pieteikumā sniegta atsauce uz Satversmes tiesas spriedumu "Par likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.panta pirmā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam". Tajā norādīts: "Tiesību nostiprināšana zemesgrāmatā ir process, kura ietvaros zemesgrāmatu nodaļā jāiesniedz vairāki dokumenti, kas apstiprina ieraksta veikšanas pamatotību. Nostiprinājuma process prasa noteiktu laiku, un tā ilgums var būt atkarīgs no dažādiem objektīviem un subjektīviem apstākļiem. Dzīvojamās telpas īres līguma nostiprināšana zemesgrāmatā un nepieciešamības gadījumā tā dzēšana ir atkarīga no abu līguma pušu gribas. Proti, ja īrnieks vēlas nostiprināt īres līgumu zemesgrāmatā vai to dzēst, viņam tomēr nepieciešama arī īpašnieka piekrišana un līdzdarbošanās šajā procesā un otrādi." (skat. Satversmes tiesas 2012.gada 7.jūnija spriedumu lietā Nr.2011-19-01).

Jebkurā gadījumā līgums jāievēro abām pusēm, arī izīrētājs ir par to atbildīgs. Ņemot vērā, ka viņi ar atbildētāju /pers. F/ vienojās par īres līguma nostiprināšanu zemesgrāmatā, tad šāda vienošanās ir obligāta arī prasītājam kā jaunajam dzīvokļa īpašniekam un viņš par to ir atbildīgs. Ja nostiprinājuma lūgumam nav pievienoti Zemesgrāmatu likuma 61.panta pirmajā daļā norādītie dokumenti, kas apliecina nostiprināmās tiesības, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesim nostiprinājuma lūgums jāatstāj bez ievērības. Šādā gadījumā pamats īres tiesību nostiprināšanai ir tiesas spriedums, kas taisīts prasības tiesvedības kārtībā. Līdz ar to lūgts tiesu ierakstīt īres līgumu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs A/, pieņemot attiecīgu spriedumu.

Civillikuma 1635.panta pirmā daļa noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Prasītāja darbības, kas izpaudušās kā dzīvokļa īpašnieka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un nepamatota atteikšanās turpināt īres tiesiskās attiecības ar /pers. F/, nepatiesi apvainojot pretprasības iesniedzēju un /pers. F/ fiktīva darījuma slēgšanā, vērtējamas kā neatļautas darbības, kuru rezultātā viņam radīts morāls kaitējums.

Morālā kaitējuma smagumu pastiprina apstāklis, ka prasītāja darbības rezultātā viņa bērni var tikt atstāti bez mājokļa. Prasītāja darbības kopumā vērtējamas kā necieņa pret viņu un citām īres tiesiskajās attiecībās iesaistītajām pusēm. Prasītāja darbību dēļ viņš tagad spiests strīdēties ar viņu tiesā, tērēt savu laiku, naudu un spēkus. Pastāvot šādiem apstākļiem, pretprasības iesniedzējs uzskata, ka prasītājs ir nodarījis viņam gan morālo kaitējumu, gan mantiskos zaudējumus.

/pers. E/, iesniedzot pretprasību, nav iespējams precīzi norādīt morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu apmēru, jo to izvērtēšanai un aprēķināšanai ir nepieciešams saprātīgs laiks. Līdz ar to lūgts tiesu tikai atzīt viņam tiesības uz morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu kompensācijas saņemšanu prasītāja prettiesisko darbību dēļ.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.pantu, Zemesgrāmatu likuma 31.pantu, 44.pantu, Civillikuma 1126.pantu, 1127.pantu, 1477.pantu, 1635.pantu, lūgts tiesu noteikt prasītājam pienākumu norādīt atbildētājai /pers. F/ savus rekvizītus (kredītiestādes nosaukumu un konta numuru) īres maksas samaksai; ierakstīt 2013.gada 1.jūnija Dzīvojamo telpu īres līgumu (ar grozījumiem) Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs A/; atzīt atbildētājam /pers. E/ tiesības uz morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu kompensācijas saņemšanu prasītāja prettiesisko darbību dēļ.

Pretprasības pieteikuma papildinājumā /pers. E/ precizējis izteikto lūgumu daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, lūdzot piedzīt atlīdzību 5000 *euro* apmērā.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 21.maija spriedumu /pers. D/ prasība par dzīvojamās telpas īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īrnieka, kā arī kopā ar viņu dzīvojošo personu izlikšanu no dzīvojamās telpas pret /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/ apmierināta.

Atzīts par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža /pers. E/ un /pers. F/ starpā 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgumu līdz ar tā 2014.gada 1.janvāra, 2014.gada 4.novembra un 2015.gada 3.novembra grozījumiem.

Izlikts bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, un /pers. O/ līdz ar citām īres līgumā norādītām un nenorādītām personām un tām piederošajām mantām no dzīvokļa /adrese C/.

Izbeigta tiesvedība prasības daļā par /pers. D/ ievešanu valdījumā.

Spriedums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

Pirmās instances tiesa norāda, ka lietā nepastāv strīds, ka laikā no 2004.gada 29.oktobra līdz 2016.gada 21.jūnijam /pers. E/ bija dzīvokļa

/adrese C/ īpašnieks. Tāpat ir noskaidrots, ka īpašums ticis atsavināts un izsoles rezultātā to ieguvis prasītājs /pers. D/. Šos faktus apliecina ieraksts zemesgrāmatā (1.sējums, 26.-29.lapa). Tāpat puses neapstrīdēja, ka lietas izskatīšanas laikā dzīvokli joprojām aizņem tā iepriekšējais īpašnieks /pers. E/ kopā ar saviem ģimenes locekļiem.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka lietas izskatīšanas gaitā tika noskaidrots, ka jau 2010.gada 6.maijā Valsts ieņēmumu dienests ir pieņēmis lēmumu Nr.7.1.4/12142 par nokavēto nodokļu maksājuma Ls 982,62 apmērā piedziņu no /pers. E/. 2011.gada 20.janvārī zvērināts tiesu izpildītājs Jānis Lazdāns ir sagatavojis paziņojumu (2.sējums, 48.lapa), kurā /pers. E/ ir darīts zināms par minētā lēmuma izpildi un nokavētā nodokļu maksājuma parāda piedziņas vēršanu uz viņam piederošo nekustamo īpašumu /adrese C/.

Šajā paziņojumā ir nepārprotami izskaidrots, ka no paziņojuma izsniegšanas dienas parādniekam aizliegts nekustamo īpašumu nodot valdījumā citām personām, tajā skaitā slēgt nomas, īres vai citus nekustamo īpašumu apgrūtinošus līgumus. Tas atbilst kā tobrīd, tā arī pašlaik spēkā esošajiem Civilprocesa likuma 601.panta noteikumiem. Tajā pašā datumā ir sastādīts nostiprinājuma lūgums zemesgrāmatai (2.sējums, 54.lapa) par piedziņas atzīmes ierakstīšanu. Lēmums par šīs atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā ticis pieņemts 2011.gada 26.janvārī un /pers. E/ šis apstāklis ir bijis zināms. To apliecina fakts, ka 2011.gada 15.februārī viņš vērsies Valsts ieņēmumu dienestā ar iesniegumu (2.sējums, 50.-51.lapa), kurā lūdzis nodokļu parādu atļaut nomaksāt pa daļām.

2011.gadā bija spēkā Civilprocesa likuma 601.panta ceturtajā daļā noteiktais pienākums parādniekam tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā paziņot par nekustamā īpašuma faktisko valdītāju un pārvaldnieku, ja tāds ir, kā arī par visiem attiecībā uz šo nekustamo īpašumu noslēgtajiem nomas, īres un citiem nekustamo īpašumu apgrūtinošiem līgumiem. Iepriekš minētajā tiesu izpildītāja /pers./ paziņojumā šis pienākums /pers. E/ bija darīts zināms un lietas izskatīšanas laikā netika iegūti pierādījumi, kas liecinātu par īres vai nomas tiesisko attiecību pastāvēšanu /pers. E/ un kādas fiziskas vai juridiskas personas starpā vēl pirms minētās piedziņas atzīmes ierakstīšanas zemesgrāmatā. Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apstākļus secināms, ka jau kopš 2011.gada 26.janvāra /pers. E/ nebija tiesības par sev piederošo dzīvokli /adrese C/ slēgt jebkādus īres vai nomas līgumus. Tātad – 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgums un tā grozījumi tikuši noslēgti pretēji iepriekš minētajiem Civilprocesa likuma noteikumiem. Ņemot vērā, ka šī darbība nav bijusi atļauta, darījums nav atzīstams par spēkā esošu. Tas noteikts Civillikuma 1415.pantā. Atbilstoši tam ir apmierināms attiecīgais prasītāja prasījums.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju parāds, kas bija par pamatu piedziņas atzīmes ierakstīšanai zemesgrāmatā, ir pilnībā ticis nomaksāts vien 2016.gada 5.augustā (informācija lietas 2.sējums 67.lapa). Tātad – pirms šī datuma nepastāvēja nepieciešamie faktiskie un likumiskie priekšnosacījumi minētās atzīmes dzēšanai. Iepriekš norādītā atzīme tikusi dzēsta vien līdz ar tiesas nolēmuma par izsoles akta apstiprināšanu stāšanos likumīgā spēkā 2016.gada 13.oktobrī. Tas redzams zemesgrāmatu nodalījuma norakstā (lietas 2.sējums 26.-29.lapa). Nekādi pierādījumi /pers. E/ apgalvojumam, ka viņš šo parādu būtu pilnībā nomaksājis iepriekš un tādēļ piedziņas atzīme būtu bijusi dzēšama, iegūti netika.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 601.panta otro daļu līgumi, kurus par nekustamo īpašumu parādnieks noslēdzis pēc tam, kad zemesgrāmatā izdarīta piedziņas atzīme, nav spēkā attiecībā uz piedzinēju un nekustamā īpašuma pircēju izsolē. Šis likuma noteikums ir bijis spēkā 2011.gadā un ir spēkā joprojām. Atbilstoši iepriekš noskaidrotajiem apstākļiem un saskaņā ar šo likuma noteikumu /pers. E/ un /pers. F/ 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgums nebūtu saistošs /pers. D/, kurš /pers. E/ piederošo dzīvokli ieguva izsoles rezultātā, stājoties spēkā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2016.gada 21.jūnija lēmumam par izsoles akta apstiprināšanu pat tajā gadījumā, ja pašu iepriekš minēto līgumu tomēr uzskatītu par likumīgi noslēgtu.

Ievērojot visus iepriekš minētos apstākļus to savstarpējā kopsakarībā, konstatējams, ka pēc /pers. E/ piederošā dzīvokļa pārdošanas izsolē, kā pats /pers. E/, tā arī visi viņa ģimenes locekļi un citas dzīvokli /adrese C/ iemitinātās personas dzīvo tur bez jebkāda tiesiska pamata. Šis pamats zuda līdz ar /pers. D/ īpašumtiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, kad /pers. E/ zaudēja savas īpašumtiesības uz šo dzīvokli, līdz ar to zaudējot gan savas tiesības lietot šo īpašumu, gan tiesības iemitināt tajā savus ģimenes locekļus atbilstoši likuma "Par dzīvokļa īpašumu" normām.

Savukārt saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 2.panta otro daļu dzīvojamās telpas lietošanas vienīgais pamats īrniekam vai apakšīrniekam ir dzīvojamās telpas īres vai apakšīres līgums. Tātad – līdz ar iepriekš izdarīto secinājumu, ka /pers. E/ un /pers. F/ starpā noslēgtais īres līgums nav uzskatāms par spēkā esošu, secināms, ka apmierināms arī prasījums par visu atbildētāju uzlikšanu no norādītā dzīvokļa, jo šobrīd gan viņš, gan citas kopā ar viņu dzīvojošās personas aizņem to bez jebkāda tiesiska pamata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 3.punktam ir izbeidzama tiesvedība prasības daļā par /pers. D/ ievešanu valdījumā. Prasītājs valdījumā ir ticis ievests jau atbilstoši Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2016.gada 21.jūnijā pieņemtajam lēmumam lietā Nr.C60048316. Šis lēmums ir stājies likumīgā spēkā un atkārtota griešanās tiesā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama (Civilprocesa likuma 225.pants). Līdz ar atzinumu, ka prasība par īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu ir apmierināma, loģiski ir secināms, ka atbilstošais pretprasījums ir noraidāms. Atbilstoši iepriekšējam šī sprieduma saturam un būtībai tiesa nekonstatēja nekādu prasītāja prettiesisko rīcību. Līdz ar to nav konstatējama tādu apstākļu esamība, kas šīs lietas ietvaros dotu tiesības /pers. E/ uz prasītāja prettiesiskās rīcības dēļ atbildētājam nodarītā morālā kaitējuma saņemšanu. Tātad – arī šajā daļā pretprasības apmierināšanai nav nekāda pamata.

Lietas izskatīšanas gaitā tiesa uzklausīja /pers. E/ izteiktos apgalvojumus gan par viņaprāt veiktajām tiesu izpildītāju pretlikumīgajām darbībām, gan citiem viņa un viņa ģimenes locekļu tiesību aizskārumiem, taču nekādi reāli un līdz šim citu lietu ietvaros nevērtēti pierādījumi šajā sakarā iesniegti netika. Tādējādi tiesa atturējusies no to pušu sniegto paskaidrojumu un izteikto argumentu, kā arī liecinieku liecību analīzes, kuras pēc sava satura un būtības ne uz prasības ne pretprasības priekšmetu nav attiecināmi un nekādā veidā nevar tikt izmantoti šī sprieduma loģiski pamatotai un saprātīgai motivācijai.

Par Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 21.maija spriedumu /pers. E/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka spriedums tiek pārsūdzēts pilnībā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesa atstājusi bez ievērības apstākli, ka zvērinātam tiesu izpildītājam Jānim Stepanovam bija savlaicīgi paziņots par 2013.gada 1.jūnijā noslēgto dzīvojamo telpu īres līgumu. Apelācijas sūdzības iesniedzējs paskaidro, kad viņš ieradies ZTI /pers/ prakses vietā pēc viņa uzaicinājuma, tiesu izpildītājs iedeva veidlapu, kurā tika norādīta informācija par īres līguma pastāvēšanu un citas nepieciešamas ziņas. Diemžēl ZTI/pers./ šo faktu no tiesas noslēpa, tiesas sēdē uz uzdotajiem jautājumiem par šo faktu atteicās atbildēt.

Tāpat pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka ZTI /pers./ tiesas sēdē apliecināja, ka viņa sagatavotais paziņojums (lietas 2.sējums, 48.1apa), uz kuru spriedumā atsaucas tiesā, neattiecas uz ZTI/pers./ lietvedībā esošo izpildu lietu, kuras ietvaros /pers. E/ piederošais nekustamais īpašums /adrese D/, ticis pārdots izsolē prasītājam.

Ignorējot minētos apstākļus, tiesa nonākusi pie kļūdaina secinājuma, ka īres līgums nav atzīstams par spēkā esošu, jo darbība nav bijusi atļauta.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pretēji spriedumā norādītajam, īres līgums nav bijis noslēgts tikai izskata pēc. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka īres līgums starp /pers. E/ un /pers. F/ tika noslēgts konkrētu mērķu sasniegšanai - īres tiesisko attiecību nodibināšanai un dzīvesvietas nodrošināšanai īrnieka ģimenes locekļiem. Īres līgums tika noslēgts, lai /pers. F/ dzīvotu kopā ar mazbērniem vienā dzīvoklī, lai palīdzētu /pers. P/ audzināt bērnus, jo /pers. E/ strādā par tālbraucēju un ilgstoši atrodas starptautiskajos reisos. Pastāvot šādiem apstākļiem, /pers. E/ faktiski pārcēlās dzīvot uz /pers. F/ piederošo dzīvokli, bet viņa pārcēlās dzīvot uz /pers. E/ piederošo dzīvokli /adrese E/, kurš tika izīrēts kopā ar /pers. P/ un bērniem.

Īres līgums ir tiesīgi noslēgts un atbilst likuma "Par dzīvojamo telpu īri" prasībām. Tas tika noslēgts pirms piedziņas vēršanas uz dzīvokli /adrese

D/, /pers. AB/ lietvedībā esošajā izpildu lietā. Īres līgums likumā noteiktajā kārtībā nav izbeigts, kas nozīmē, ka /pers. F/ dzīvo minētajā dzīvoklī ar ģimenes locekļiem uz tiesiskā pamata un saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 8.pantu- īres līgums ir saistošs arī prasītājam.

Ņemot vērā minēto, /pers. E/ uzskata, ka /pers. D/ prasība ir pilnībā noraidāma, bet pretprasība apmierināma. Apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz tiesu noteikt prasītājam pienākumu norādīt atbildētājai /pers. F/ savus rekvizītus īres maksas samaksai, ierakstīt īres līgumu attiecīgajā zemesgrāmatas nodalījumā un piedzīt no prasītāja morālā kaitējuma kompensāciju 5000 *euro* apmērā.

2019.gada 19.jūnija saņemti /pers. D/ paskaidrojumi par apelācijas sūdzību.

Prasītājs norāda, ka pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā skurpulozi izanalizēja visus iesniegtos dokumentus un mutiskās liecības tiesas sēdēs, dodot iespēju, īpaši jau atbildētājiem, iesniegt jebkurus pierādījumus, ko tie tiesas gaitā tā arī neizpildīja.

Prasītājs uzsver, ka īpašuma izlietošanas vispārējo robežu pamatkritērijs ir Civillikuma 1.pantā ietvertais labas ticības princips, saskaņā ar kuru īpašniekam ir jāņem vērā citas personas pamatotās un aizsargājamās intereses un viņš savas īpašuma tiesības nevar izlietot, darot ļaunu citai personai.

Prasītājs norāda, ka /pers. E/, gadījumā ja viņš vēlētos iereģistrēt 2013.gada 1.jūnijā noslēgto īres līgumu likumā noteiktajā kārtībā, tad viņam sākot no 2004.gada 10.decembra pie zemesgrāmatai iesniedzamajiem dokumentiem -nostiprinājuma lūguma un īres līguma, papildus klāt bija jāpievieno arī a/s "Aizkraukles Banka" izsniegta atļauja par tiesībām apgrūtināt nekustamo īpašumu /adrese A/. Kā tas redzams no zemesgrāmatas nodalījuma, tad visticamāk, ka /pers. E/ ar šādu lūgumu pie bankas nebija vērsies un banka šādu atļauju viņam nekad nebija devusi.

Saistībā ar Civillikuma 2113.pantu prasītājs uzskata, ka īpašuma nodošana lietošanā trešajām personām saskaņā ar noslēgtā hipotēkas līguma noteikumiem bez bankas piekrišanas nav tiesiska rīcība. Tas izriet arī no Civillikuma 1317.panta.

Prasītājs uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 1438.pantam 2013.gada 1.jūnija īres līgums starp /pers. E/ un /pers. F/ par dzīvokļa izīrēšanu nerada tiesiskas sekas, jo tas noslēgts tikai izskata pēc. Līdz ar to tiesiskas sekas nerada arī 01.01.2014.; 04.11.2014. un 03.11.2015. īres līguma grozījumi.

Prasītājs norāda, ka saskaņā ar Dzīvoklim reģistrētajām atzīmēm ir secināms, ka atbildētājam /pers. E/ saskaņā ar Civilprocesa likuma 601.pantu tā vēsturiskajā redakcijā, ar likumu ir uzlikts pienākums tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā paziņot un iesniegt tiesu izpildītājam nomas vai īres līgumu kopijas, uzrādot to oriģinālus.

Civilprocesa likuma 601.pants vēsturiskajā redakcijā noteica, ka līgumi, kurus par nekustamo īpašumu parādnieks noslēgs pēc tam, kad zemesgrāmatā izdarīta piedziņas atzīme, nav spēkā attiecībā uz piedzinēju un nekustamā īpašuma pircēju izsolē. Kā tas tika noskaidrots no ZTI /pers./atbildēm Madonas rajona tiesai, tad /pers. E/ nekad nav vērsies pie ZTI /pers./ar lūgumu par iespēju noslēgt īres līgumu vai būtu uzrādījis par nekustamo īpašumu jau noslēgtu īres līgumu.

Prasītājs norāda, ka darījuma fiktīvo raksturu apliecina arī nesamērīgi zemā īres maksa 20 Ls mēnesī par 80,2 m^2 plašu dzīvokli Rīgā, Purvciemā. Prasītājs vēlas norādīt, ka īres līguma raksturīgās neatņemamās pazīmes ir ietvertas likumā "Par dzīvojamo telpu īri", proti, likuma 2.pants nosaka, ka īre ir dzīvojamās telpas nodošana citai personai par maksu. Savukārt īres maksas definīcija un pozīcijas, kas šo maksu veido, ietvertas minētā likuma 11.pantā.

Izvērtējot ar 2013.gada 1.jūniju datēto darījumu prasītājs atzīst, ka tas likuma "Par dzīvojamo telpu īri" izpratnē nesatur īres līguma nepieciešamās sastāvdaļas. Civillikuma 2120. un 2124.pants noteic, ka īres maksa ir līguma būtiska sastāvdaļa, tai jābūt patiesai atlīdzībai par lietas lietošanu un tādēļ to nedrīkst nolikt tikai izskata pēc. Darījums, kas noslēgts pretēji šim noteikumam ar nolūku apiet likumus vai pievilt trešo personu nav spēkā.

Izvērtējot īres līgumā minēto īres maksu 20 Ls mēnesī, prasītājs uzskata, ka tas neatbilst reālajai situācijai un nekustamā īpašuma stāvoklim atbilstošai īres maksai par šo dzīvokli, jo norādītā īres maksa ir pārāk zema. Īres maksas apmērs nav ticams. Vērtējot un nosakot īres maksas apmēru, ir jāņem vērā strīdus nekustamā īpašuma atrašanās vieta un līdzīgu dzīvokļu patiesā īres maksa, kas svārstās robežās apmēram 210 Ls (300-400 *euro*) par mēnesi. Pie tam /pers. E/ tiesai nav iesniedzis nevienu pierādījumu par to, kad viņš laika posmā no 01.06.2013. līdz 13.10.2016., vai šodienai, būtu saņēmis kaut vienu īrnieces /pers. F/ maksājumu.

Ar šo prasītājs uzskata, ka 2013.gada 1.jūnija īres līgums un 01.01.2014.; 04.11.2014, un 03.11.2015. īres līguma grozījumi, atzīstami par spēkā neesošiem no to noslēgšanas brīža, tie atzīstami par tādiem kuri nekad nav bijuši un tāpēc nav radījuši nekādas tiesiskas sekas. Līdz ar to atbildētājs kopā ar viņa ģimenes locekļiem ir izliekami no strīdus nekustamā īpašuma ar visām viņam piederošām mantām saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 2.panta otro daļu - "Dzīvojamās telpas lietošanas vienīgais pamats īrniekam vai apakšīrniekam ir dzīvojamās telpas īres vai apakšīres līgums."

Saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 44. pantu personas, kas patvarīgi, bez dzīvojamās telpas īres līguma noslēgšanas - aizņēmušas dzīvojamās telpas, izliek tiesas ceļā bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas, piedzenot visus zaudējums, kas saistīti ar telpu pretlikumīgu aizņemšanu un izlikšanu no tām.

Prasītājs uzskata, ka ar 2013.gada 1.jūniju datētais līgums, visticamāk, ir noslēgts laikā, kad kreditors - Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienests, uzsāka parāda piedziņas procesu un bankai iekļūtais nekustamais īpašums tika izlikts izsolē. Tādējādi ir pietiekams pamats uzskatīt, ka apstrīdētais darījums noslēgts nolūkā saglabāt /pers. E/ un /pers. F/ tiesības lietot /pers. E/ piederējušo, bet izsolē pārdoto īpašumu. Pie šāda secinājuma prasītājs ir nonācis, jo /pers. F/ ir savs dzīvoklis, kurā viņa ir arī deklarēta - /adrese/.

/pers. E/ šajā lietā ir iesniedzis pretprasību un apelācijas sūdzību par 01.06.2013. dzīvojamās telpas īres līguma ierakstīšanu zemesgrāmatā, tiesību atzīšanu uz morālo kaitējumu un mantisko zaudējumu kompensācijas saņemšanu 5000,00 *euro* apmērā prasītāja prettiesisko darbību dēļ.

Latvijas Republikas Augstākā tiesa 2014.gadā ir izdevusi tiesu prakses apkopojumu, par "Morālā kaitējuma atlīdzināšana Civillietās." Šī apkopojuma 4.sadaļā - Morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumi, ir noteikti tie kritēriji kam obligāti ir jāpiemīt prasībās par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanas pamatā ir vajadzīgi trīs priekšnoteikumi, kuriem jāpastāv vienlaikus: 1) prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars. Neviens no uzskaitītajiem priekšnoteikumiem, kuriem jāpastāv vienlaikus, pretprasībā nav uzskaitīti.

Nekustamo īpašumu /adrese A/, /pers. D/ iegūst izsolē - tiesiskā ceļā - nodarītāja prettiesiska rīcība atkrīt pati no sevis uz likuma pamata; zaudējumu esamība - nav iespējama, jo /pers. E/ no Aizkraukles Bankas aizņēmās. Nostiprināta kā otrā hipotēka (t.sk. aizdevuma summa 28 080,00 Ls. Pamats: 2004.gada 18. maija līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2002/359/HK, 2004. gada 18. maija līgums par grozījumiem hipotēkas līgumam. Tātad /pers./ saņēma skaidru naudu 28 080,00 Ls (vai 39 840,41*euro*) apmērā nodrošinot aizņēmumu ar ķīlu- dzīvokli, kas būs garants naudas neatdošanas gadījumam.

Cēloniskais sakars nekāds, jo nav negatīvo seku.

Saskaņā ar CL 1635.panta otro daļu ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Kā izriet no minētā panta trešās daļas, ja neatļautā darbība nav izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums, cietušajam morālais kaitējums ir jāpierāda.

Prasītājs vērš uzmanību tam faktam, ka gandrīz visas tiesas sēdē /pers. E/ izteiktās sūdzības, iebildes vai iemesli kuri it kā ir viņam labvēlīgi, vairākkārtīgi jau tika skatītas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas lietās kurām par ierosināšanas iemeslu kalpoja /pers. E/ blakus sūdzības, kuras

visas tika noraidītas. Kā piemēru var minēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016. gada 13. oktobra lēmumu lietā Nr.C60048316. Tādējādi ir pamats uzskatīt, ka, slēdzot apstrīdēto īres līgumu un īres līguma grozījumus, atbildētāju patiesā griba nav bijusi nodibināt īres tiesiskās attiecības, bet nodrošināt /pers. E/ tiesības lietot nekustamo īpašumu arī pēc īpašuma tiesību zaudēšanas.

Kā redzams no zemesgrāmatu nodalījuma izraksta strīdus īres līgumi zemesgrāmatā nav ierakstīti līdz ar to tie nav ieguvuši lietu tiesības un nav spēkā pret trešajām personām tai skaitā arī pret prasītāju.

Prasītājs uzskata, ka ar 2013.gada 1.jūniju datētais darījums kopā ar īres līguma grozījumiem atzīstami par spēka neesošiem arī atbilstoši Civillikuma 1415.pantam.

2020.gada 16.novembrī tiesā saņemts /pers. D/ un /pers. C/ pieteikums, kurā lūgts aizstāt izstājušos pusi /pers. D/, personas kods /personas kods/, ar tās tiesību pārņēmēju /pers. C/, personas kods /personas kods/.

Ar Vidzemes apgabaltiesas 2020.gada 17.decembra lēmumu /pers. D/ un /pers. C/ pieteikums par puses procesuālo tiesību pārņemšanu apmierināts.

Nolemts aizstāt civillietā Nr. Nr. C 29390217 /pers. D/ prasībā par dzīvojamās telpas īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īrnieka, kā arī kopā ar viņu dzīvojošo personu izlikšanu no dzīvojamās telpas prasītāju- /pers. D/, personas kods /personas kods/, ar tā tiesību pārņēmēju /pers. C/, personas kods /personas kods/, vienlaicīgi atzīstot /pers. D/ par atbildētāju /pers. E/ pretprasībā par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Ar Latvijas Republikas Senāta 2021.gada 16.marta lēmumu atteikts pieņemt /pers. E/ blakus sūdzību par minēto lēmumu un līdz ar to minētajā datumā lēmums stājies likumīgā spēkā.

Ar Vidzemes apgabaltiesas 2020.gada 17.decembra lēmumu apturēta tiesvedība civillietā līdz jautājuma izlemšanai par valsts nodrošināto juridisko palīdzību atbildētājam /pers. E/.

Ar Vidzemes apgabaltiesas 2021.gada 20.aprīļa lēmumu tiesvedība lietā atjaunota un lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā.

Vidzemes apgabaltiesā saņemts /pers. E/ lūgums par liecinieku nopratināšanu, kurā norādīts, ka /pers. E/ ar /pers. D/ izdevās panākt vienošanos par īres attiecību turpināšanu, paaugstinot īres maksu. Viņi mutiski vienojušies, ka /pers. F/ turpmāk maksās viņam par dzīvokļa /adrese D/, lietošanu īres maksu nevis 28,46 *euro* mēnesī, kā tas sākotnēji tika paredzēts dzīvojamo telpu īres līgumā, bet 500 *euro* mēnesī. Tādējādi tika panākta vienošanās par grozījumiem dzīvojamo telpu līgumā, paaugstinot īres maksas apmēru līdz 500 *euro* mēnesī. Tāpat tika panākta vienošanās, ka lietošanas tiesību izbeigšanas gadījumā /pers. D/ ierādīs citu līdzvērtīgu dzīvojamo telpu. Pārējie dzīvojamo telpu līguma noteikumi palika spēkā negrozīti.

/pers. C/ iesniedza paskaidrojumus par izteikto lūgumu, kuros norāda, ka, sazinoties ar /pers. D/ uzzināja, ka /pers. E/ un pārējo paustais, ir meli un mēģinājums atlikt civillietas Nr. C29390217 izskatīšanu, jo viņš nepazīst /pers. AG/, nekad ar tādu nav ticies un ne par kādu īri 500,00 *euro* mēnesī ne ar /pers. E/, ne pārējiem lietas dalībniekiem nav nedz runājis nedz vienojies, nedz dzirdējis.

Motīvu daļa

Novērtējot apelācijas sūdzībā un atbildētāja paskaidrojumos par apelācijas sūdzību izteiktos argumentus un lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa secina, ka prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu, apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts daļā ar kuru izbeigta tiesvedība prasības daļā par /pers. D/ ievešanu valdījumā. Līdz ar to secināms, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai, šajā daļā spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

Savukārt Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudījusi lietas materiālus un apsvērusi apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums daļā par prasības apmierināšanu sprieduma pārsūdzētajā daļā ir pareizs un pilnībā pietiekams un apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas 2019.gada 21.maija sprieduma motivācijai minētajā daļā, to neatkārtojot.

Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, apgabaltiesa secina, ka minētie argumenti nav vērtējami kā tādi, kas dotu pamatu citāda nolēmuma iespējamībai, jo minētie argumenti ir vērtēti pirmās instances tiesas spriedumā, kam apgabaltiesa pievienojas.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. E/ piederošais dzīvokļa īpašums /adrese/ ticis atsavināts un izsoles rezultātā to nopircis prasītājs /pers. D/. Nav strīda arī par to, ka dzīvokli joprojām aizņem tā iepriekšējais īpašnieks /pers. E/ kopā ar saviem ģimenes locekļiem.

No lietas materiāliem secināms, ka 2010.gada 6.maijā Valsts ieņēmumu dienests ir pieņēmis lēmumu Nr.7.1.4/12142 par nokavēto nodokļu maksājuma Ls 982,62 apmērā piedziņu no /pers. E/. 2011.gada 20.janvārī zvērināts tiesu izpildītājs Jānis Lazdāns ir sagatavojis paziņojumu (2.sējums, 48.lapa), kurā /pers. E/ ir darīts zināms par minētā lēmuma izpildi un nokavētā nodokļu maksājuma parāda piedziņas vēršanu uz viņam piederošo nekustamo īpašumu /adrese C/.

Atbilstoši spēkā esošajiem Civilprocesa likuma 601.panta noteikumiem, paziņojumā norādīts, ka no paziņojuma izsniegšanas dienas parādniekam aizliegts nekustamo īpašumu nodot valdījumā citām personām, tajā skaitā slēgt nomas, īres vai citus nekustamo īpašumu apgrūtinošus līgumus.

Lēmums par piedziņas atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā pieņemts 2011.gada 26.janvārī. To, ka šis apstāklis ir bijis zināms /pers. E/ apliecina fakts, ka 2011.gada 15.februārī viņš vērsies Valsts ieņēmumu dienestā ar iesniegumu (2.sējums, 50.-51.lapa), kurā lūdzis nodokļu parādu atļaut nomaksāt pa daļām.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka 2011.gadā bija spēkā Civilprocesa likuma 601.panta ceturtajā daļā noteiktais pienākums parādniekam tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā paziņot par nekustamā īpašuma faktisko valdītāju un pārvaldnieku, ja tāds ir, kā arī par visiem attiecībā uz šo nekustamo īpašumu noslēgtajiem nomas, īres un citiem nekustamo īpašumu apgrūtinošiem līgumiem.

Spriedumā pamatoti secināts, ka lietā nav iegūti pierādījumi, kas liecinātu par īres vai nomas tiesisko attiecību pastāvēšanu /pers. E/ un kādas fiziskas vai juridiskas personas starpā vēl pirms minētās piedziņas atzīmes ierakstīšanas zemesgrāmatā. Tādi pierādījumi nav pievienoti arī apelācijas sūdzībai.

Atbildētājam/pers. AI/ saskaņā ar Civilprocesa likuma 601.pantu tā vēsturiskajā redakcijā bija uzlikts pienākums tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā paziņot un iesniegt tiesu izpildītājam nomas vai īres līgumu kopijas, uzrādot to oriģinālus. Kā nepamatota vērtējama norāde apelācijas sūdzībā par to, ka zvērinātam tiesu izpildītājam Jānim Stepanovam bija savlaicīgi paziņots par 2013.gada 1.jūnijā noslēgto dzīvojamo telpu īres līgumu, jo šādi pierādījumi lietā nav.

Civilprocesa likuma 601.pants vēsturiskajā redakcijā noteica, ka līgumi, kurus par nekustamo īpašumu parādnieks noslēgs pēc tam, kad zemesgrāmatā izdarīta piedziņas atzīme, nav spēkā attiecībā uz piedzinēju un nekustamā īpašuma pircēju izsolē.

Ņemot vērā to, ka kopš 2011.gada 26.janvāra /pers. E/ nebija tiesības par sev piederošo dzīvokli /adrese C/ slēgt jebkādus īres vai nomas līgumus, 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgums un tā grozījumi vērtējami kā noslēgti pretēji iepriekš minētajiem Civilprocesa likuma noteikumiem. Ņemot vērā, ka šī darbība nav bijusi atļauta, darījums nav atzīstams par spēkā esošu. Tas noteikts Civillikuma 1415.pantā. Atbilstoši iepriekš minētajam ir apmierināms attiecīgais prasītāja prasījums.

Bez tam, kā secināms no zemesgrāmatas nodalījuma noraksta (lietas 1.sejums 27.lapa) /pers. E/, ja viņš vēlētos iereģistrēt 2013.gada 1.jūnijā noslēgto īres līgumu likumā noteiktajā kārtībā zemesgrāmatā, tad viņam sākot no 2004.gada 10.decembra pie zemesgrāmatai iesniedzamajiem dokumentiem - nostiprinājuma lūguma un īres līguma, papildus klāt bija jāpievieno arī a/s "Aizkraukles Banka" izsniegta atļauja par tiesībām apgrūtināt nekustamo īpašumu /adrese A/. Kā tas redzams no zemesgrāmatas nodalījuma, /pers. E/ bez bankas rakstiskas piekrišanas bija aizliegts nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.

Lietā nav datu par to, ka slēdzot īres līgumu /pers. E/ ar šādu lūgumu pie bankas būtu vērsies un banka šādu atļauju viņam būtu devusi.

Kā redzams no zemesgrāmatu nodalījuma izraksta strīdus īres līgumi zemesgrāmatā nav ierakstīti līdz ar to tie nav ieguvuši lietu tiesības un nav spēkā pret trešajām personām tai skaitā arī pret prasītāju.

Līdz ar to, kā nepamatots vērtējams pretprasībā norādītais lūgums ierakstīt īres līgumu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/, pieņemot attiecīgu spriedumu.

Pamatojoties uz minēto, /pers. E/ un /pers. F/ 2013.gada 1.jūnijā noslēgtais īres līgums nav saistošs /pers. D/, kurš /pers. E/ piederošo dzīvokli ieguva izsoles rezultātā, stājoties spēkā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2016.gada 21.jūnija lēmumam par izsoles akta apstiprināšanu.

Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, secināms, ka pēc /pers. E/ piederošā dzīvokļa pārdošanas izsolē, kā pats /pers. E/, tā arī visi viņa ģimenes locekļi un citas dzīvoklī /adrese C/ iemitinātās personas dzīvo bez tiesiska pamata. Tiesiskais pamats zuda līdz ar /pers. D/ īpašumtiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, jo /pers. E/ zaudējot īpašumtiesības uz šo dzīvokli, līdz ar to zaudēja gan savas tiesības lietot šo īpašumu, gan tiesības iemitināt tajā savus ģimenes locekļus pamatojoties uz likuma "Par dzīvokļa īpašumu" normām.

Līdz ar to ņemot vēra, ka /pers. E/ un /pers. F/ starpā noslēgtais īres līgums nav uzskatāms par spēkā esošu, apmierināms prasījums par visu atbildētāju izlikšanu no minētā dzīvokļa, jo gan /pers. E/, gan citas kopā ar viņu dzīvojošās personas aizņem dzīvokli bez jebkāda tiesiska pamata.

Kā nepamatots vērtējams arī Vidzemes apgabaltiesā saņemtais /pers. E/ lūgums par liecinieku nopratināšanu, norādot, ka /pers. E/ ar /pers. D/ izdevies panākt vienošanos par īres attiecību turpināšanu, paaugstinot īres maksu, ka /pers. F/ turpmāk maksās viņam par dzīvokļa lietošanu īres maksu nevis 28,46 *euro* mēnesī, kā tas sākotnēji tika paredzēts dzīvojamo telpu īres līgumā, bet 500 *euro* mēnesī. Tādējādi tikusi panākta vienošanās par grozījumiem dzīvojamo telpu līgumā, tāpat tikusi panākta vienošanās, ka lietošanas tiesību izbeigšanas gadījumā /pers. D/ ierādīs citu līdzvērtīgu dzīvojamo telpu. Pārējie dzīvojamo telpu līguma noteikumi palikuši negrozīti.

Apgabaltiesa secina, ka, pamatojoties uz iepriekš norādīto, nav pamata secināt, ka pastāvētu kāds spēkā esošs īres līgums, kurā /pers. D/ būtu izīrētājs un varētu tikt grozīti šāda īres līguma nosacījumi. Bez tam, kā redzams no lietā esošajiem prasītājas /pers. C/ paskaidrojumiem par šo lūgumu (lietas 3.sējums 73.-74.lapa), sazinoties ar /pers. D/ viņa uzzinājusi, ka /pers. E/ paustais ir meli un mēģinājums atlikt civillietas Nr. C29390217 izskatīšanu, jo /pers. D/ viņai paskaidrojis, ka nepazīst /pers. AG/, nekad ar tādu nav ticies un ne par kādu īri 500,00 *euro* mēnesī ne ar /pers. E/, ne pārējiem lietas dalībniekiem nav ne runājis ne vienojies, ne dzirdējis.

Noraidāma /pers./ pretprasība pret /pers. D/ ar kuru lūgts atzīt /pers. E/ tiesības uz morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu kompensācijas saņemšanu prasītāja prettiesisko darbību dēļ un piedzīt atlīdzību 5000 *euro* apmērā.

Atbildētājs norādījis, ka prasītāja darbības, kas izpaudušās kā dzīvokļa īpašnieka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un nepamatota atteikšanās turpināt īres tiesiskās attiecības ar /pers. F/, nepatiesi apvainojot pretprasības iesniedzēju un /pers. F/ fiktīva darījuma slēgšanā, vērtējamas kā neatļautas darbības, kuru rezultātā viņam radīts morāls kaitējums. Morālā kaitējuma smagumu pastiprina apstāklis, ka prasītāja darbības rezultātā viņa bērni var tikt atstāti bez mājokļa. Prasītāja darbības kopumā vērtējamas kā necieņa pret viņu un citām īres tiesiskajās attiecībās iesaistītajām pusēm. Prasītāja darbību dēļ atbildētājs spiests strīdēties ar viņu tiesā, tērēt savu laiku, naudu un spēkus. Pastāvot šādiem apstākļiem, pretprasības iesniedzējs uzskata, ka prasītājs ir nodarījis viņam gan morālo kaitējumu, gan mantiskos zaudējumus.

Morālais kaitējums ir aizskāruma negatīvās sekas. Tiesības uz atlīdzinājumu personai ir paredzētas, lai pēc iespējas novērstu (mazinātu) šīs sekas. Morālais kaitējums ir saistāms ar būtisku personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisku aizskārumu. Morālais kaitējums tiek prezumēts, tas ir subjektīvs jēdziens, personas iekšēji pārdzīvojumi.

Civillikuma 1635.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesības cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Atbilstoši Civillikuma 1635.panta otrajai daļai, ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējumu smagumu un sekas.

Judikatūrā norādīts, ka minētā norma vispārējā kārtā paredz personas tiesības saņemt atlīdzību par tādu tiesību aizskārumu, kura rezultātā tai ir nodarīts kaitējums (sk. Senāta Civillietu departamenta 2012. gada 27.septembra spriedumu Lietā Nr. SKC – 309/2012).

Novērtējot pretprasībā minētos argumentus un lietas apstākļus, apgabaltiesa secina, ka nav saskatāms pamats pretprasībā norādītajam morālajam kaitējumam.

Nekustamo īpašumu /adrese A/, prasītājs /pers. D/ ieguva tiesiskā ceļā- izsolē. Līdz ar to nav pamata secināt, ka būtu kāda prettiesiska rīcība no prasītāja puses, jo prasītājs īpašuma tiesības uz dzīvokli ieguva uz likuma pamata.

No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 21.jūnija lēmuma, kas stājies spēkā 2016.gada 13.pktobrī (lietas 1.sējums 20-22.lapa), redzams, ka strīdus dzīvokļa īpašums nostiprināts uz /pers. D/ vārda, vienlaicīgi dzēšot zemesgrāmatā visas uz nekustamo īpašumu ierakstītās parādu saistības, un aizlieguma atzīmes un ievedot /pers. D/ nekustamā īpašuma valdījumā.

Nav strīda par to, ka atbildētāja norādītais īres līgums nekad nav bijis reģistrēts zemesgrāmatā, kā arī atbildētājs to nav uzrādījis tiesu izpildītājam pirms izsoles. Līdz ar to nav nekāda pamata secināt, ka prasītājs būtu pieļāvis kādas nelikumīgas darbības attiecībā pret atbildētāju vai viņa ģimenes locekļiem saistībā ar minēto dzīvokli.

Bez tam /pers. E/ izteiktās iebildes ir tikušas skatītas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas lietās kurām par ierosināšanas iemeslu kalpoja /pers. E/ blakus sūdzības, kuras visas tika noraidītas (sk. Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016. gada 13. oktobra lēmums lietā Nr.C60048316 (lietas 1.sējums 20-22.lapa)).

Ne pretprasībā ne apelācijas sūdzībā nav minēti argumenti attiecībā par pretprasībā minēto mantisko zaudējumu, līdz ar to apgabaltiesai nav pamata vērtēt pretprasību šajā daļā un tā ir noraidāma.

Pamatojoties uz iepriekš konstatēto, pirmās instances tiesas spriedums tā pārsūdzētajā daļā vērtējams kā pamatots un lietas apstākļiem atbilstošs un apelācijas sūdzība vērtējama kā nepamatota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu no atbildētājiem solidāri par labu prasītājam /pers. D/ piedzīti tiesāšanās izdevumi kopsummā 246,65 *euro.* Apelācijas sūdzībā minētās summas pamatotība netiek apstrīdēta. Apelācijas instances tiesā /pers. D/ nav iesniedzis pierādījumus par to, ka viņam būtu radušies kādi papildus tiesāšanās izdevumi minētajai summai, līdz ar to minētā summa piedzenama no atbildētājiem. Apgabaltiesas ieskatā nav pamata minēto summu piedzīt solidāri, tā piedzenama no katra atbildētāja līdzīgās daļās.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 40. panta pirmajai daļai, no atbildētājiem par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi- par pasta pakalpojumiem lietā apelācijas instancē 31,22 *euro*, kas kopā ar minētajiem izdevumiem pirmās instances tiesā 3,01 *euro,* kopā sastāda 34,23 *euro*, t.i. 6,85 *euro* no katra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21. panta otro daļu, kas nosaka, ka "tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties", apgabaltiesa nosaka 60 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

n o s p r i e d a :

/pers. C/, personas kods /personas kods/, **prasību** pret /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/ par dzīvojamās telpas īres līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īrnieka, kā arī kopā ar viņu dzīvojošo personu izlikšanu no dzīvojamās telpas, **apmierināt.**

Atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža /pers. E/ un /pers. F/ starpā 2013.gada 1.jūnijā noslēgto īres līgumu līdz ar tā 2014.gada 1.janvāra, 2014.gada 4.novembra un 2015.gada 3.novembra grozījumiem.

Izlikt bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. H/, personas kods /personas kods/, /pers. J/, personas kods /personas kods/, /pers. K/, personas kods /personas kods/, /pers. L/, personas kods /personas kods/, /pers. M/, personas personas kods /personas kods/, un /pers. O/, personas kods /personas kods/, līdz ar citām īres līgumā norādītām un nenorādītām personām un tām piederošajām mantām no dzīvokļa /adrese C/.

Noraidīt /pers.E/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. D/, personas kods /personas kods/, par īres līguma ierakstīšanu zemesgrāmatā un par morālā un mantiskā kaitējuma piedziņu.

Piedzīt par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, no /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. H/, personas kods /personas kods/, un /pers. K/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 44,96 (četrdesmit četrus *euro* 96 centus) no katra (valsts nodeva 224,82 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 21,83 *euro*, kopā 246,65 *euro* (divi simti četrdesmit seši *euro* un sešdesmit pieci centi)).

Piedzīt par labu valstij no /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. H/, personas kods /personas kods/, un /pers. K/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,85 *euro* no katra (sešus *euro* un 85 centus), kas iemaksājami: saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41 b, Rīga, reģ. Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C29390217.

Noteikt pusēm termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 60 (sešdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Izdevumu samaksas gadījumā valsts labā- maksājumu apliecinošais dokuments iesniedzams Vidzemes apgabaltiesā minētajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2021.gada 15. novembra, ja ir iemesli, kas minēti Civilprocesa likuma 451., 452.pantā

Tiesnese referente E. Sudāre

Tiesneses Dz. Apine

R. Liepiņa